

О. В. Гумен,
аспірант, Уманський національний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-3224-363X>

DOI: 10.32702/2306-6814.2025.19.207

ІНСТИТУЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

О. Humen,
Postgraduate student, Uman National University

INSTITUTIONAL AND INNOVATIVE MECHANISMS FOR THE DEVELOPMENT
OF AGRICULTURAL INSURANCE IN UKRAINE

У статті здійснено дослідження інституційних та інноваційних механізмів розвитку аграрного страхування в Україні в умовах зростання кліматичних, економічних та геополітичних ризиків. Встановлено, що сучасний вітчизняний ринок перебуває на етапі становлення: частка застрахованих площ коливається у межах 2—5 %, що у 4—6 разів менше, ніж у країнах ЄС (20—30 %). Розмір страхових премій на 1 га в Україні становить 1000—1200 грн, тоді як у ЄС — 2500—3000 грн. Доступ до цифрових платформ в Україні становить лише 10—15 % проти 60—70 % у європейських країнах, що обумовлює низький рівень інтеграції сучасних технологій у сферу страхового захисту.

У роботі систематизовано ключові інституційні механізми розвитку аграрного страхування: нормативно-правове забезпечення, державні програми часткового відшкодування премій, податкові стимули, координаційна діяльність професійних асоціацій, інформаційно-аналітичні платформи. Обґрунтовано, що їх ефективність залишається обмеженою через фрагментарність законодавчої бази та низький рівень довіри агровиробників до страховиків.

Особливу увагу приділено інноваційним механізмам, серед яких параметричне страхування, цифровізація процесів через онлайн-поліси та мобільні додатки, використання супутникового моніторингу, Big Data та штучного інтелекту для підвищення точності оцінки ризиків, а також впровадження smart-контрактів на блокчейні та інноваційних фінансових інструментів (ризикові облігації, аграрні деривативи). Доведено, що поєднання інституційних гарантій та інноваційних технологій формує основу для підвищення прозорості ринку, зменшення транзакційних витрат, прискорення виплат та зміцнення фінансової стійкості аграрного сектору.

Порівняльний аналіз міжнародного досвіду (США, ЄС, Індія) засвідчив ключову роль державної підтримки та цифровізації у розширенні страхового покриття. На цій основі визначено напрями вдосконалення національної системи: модернізація законодавчої бази, масштабування параметричного страхування, розвиток цифрових платформ та формування партнерських моделей взаємодії між державою, страховиками й агровиробниками.

Результати дослідження мають практичну значущість для вдосконалення системи управління аграрними ризиками та сприяють сталому розвитку аграрного сектору України.

The article provides a comprehensive study of institutional and innovative mechanisms for the development of agricultural insurance in Ukraine amid growing climatic, economic, and geopolitical risks. It has been established that the modern domestic market is in its infancy: the share of insured areas fluctuates between 2% and 5%, which is 4–6 times less than in EU countries (20–30%). The amount of insurance premiums per 1 ha in Ukraine is 1,000–1,200 UAH, while in the EU it is 2,500–3,000 UAH. Access to digital platforms in Ukraine is only 10–15% compared to 60–70% in European countries, which explains the low level of integration of modern technologies in the field of insurance protection.

The paper systematizes key institutional mechanisms for the development of agricultural insurance: regulatory and legal support, state programs for partial reimbursement of premiums, tax incentives, coordination activities of professional associations, and information and analytical platforms. It is argued that their effectiveness remains limited due to the fragmented legislative framework and the low level of trust that agricultural producers have in insurers.

Particular attention is paid to innovative mechanisms, including parametric insurance, the digitization of processes through online policies and mobile applications, the use of satellite monitoring, Big Data, and artificial intelligence to improve the accuracy of risk assessment, as well as the introduction of smart contracts on blockchain and innovative financial instruments (risk bonds, agricultural derivatives). It has been proven that the combination of institutional guarantees and innovative technologies forms the basis for increasing market transparency, reducing transaction costs, accelerating payments, and strengthening the financial stability of the agricultural sector.

A comparative analysis of international experience (US, EU, India) has demonstrated the key role of state support and digitalization in expanding insurance coverage. On this basis, areas for improvement of the national system have been identified: modernization of the legislative framework, scaling up of parametric insurance, development of digital platforms, and formation of partnership models for interaction between the state, insurers, and agricultural producers. The results of the study are of practical importance for improving the agricultural risk management system and contribute to the sustainable development of Ukraine's agricultural sector.

Ключові слова: аграрне страхування, інституційні механізми, інноваційні інструменти, параметричне страхування, цифровізація, управління ризиками, державна підтримка.

Key words: agricultural insurance, institutional mechanisms, innovative instruments, parametric insurance, digitalization, risk management, state support.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Аграрний сектор України відіграє ключову роль у забезпеченні продовольчої безпеки держави та формуванні значної частки національного ВВП. Водночас діяльність агровиробників супроводжується високим рівнем ризиків, зумовлених природно-кліматичними умовами, ринковою волатильністю та геополітичними викликами. За таких умов особливого значення набуває система аграрного страхування, здатна мінімізувати втрати сільськогосподарських підприємств і підвищити їх фінансову стійкість.

Незважаючи на наявність нормативно-правової бази та окремих інституційних ініціатив, в Україні й досі спостерігається недостатній рівень розвитку аграрного страхового ринку. Відсутність дієвих інноваційних механізмів, низький рівень довіри сільгоспвиробників до

страхових компаній та обмеженість державної підтримки обумовлюють потребу у науковому пошуку нових підходів до підвищення ефективності страхових інструментів у сфері аграрного виробництва.

Таким чином, дослідження інституційних та інноваційних механізмів аграрного страхування є важливим як з наукової точки зору — для формування сучасної концепції управління ризиками, так і з практичної — для забезпечення стабільності та конкурентоспроможності аграрного сектору в умовах глобальної економічної нестабільності.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питання розвитку аграрного страхування в Україні активно досліджуються вітчизняними та зарубіжними науковцями. Значний внесок у вивчення стану та перспектив ринку зробили О. Віленчук та А. Савицька [1], В. Ігнатенко [2], які аналізують динаміку ринку, проблеми його функціонування та ефективність державних програм підтримки.

У працях Г. Клеріні В. [3] та О. Марценюк-Розарьонної [4] увага зосереджена на розвитку інноваційних технологій у страхуванні сільськогосподарського виробництва, зокрема використанні дистанційного моніторингу, геоінформаційних систем та цифрових платформ, що підвищують точність оцінки ризиків і швидкість виплат.

Інституційні аспекти та роль державної підтримки досліджуються Л. Четверто [5] та О. Яцук [6], які зазначають, що податкові стимули та часткове відшкодування страхових премій залишаються основними механізмами розвитку ринку, хоча їх застосування обмежене та потребує оптимізації.

Зарубіжні джерела, зокрема дослідження А. Матеос-Ронко [7], О. Прокопчук та співавт. [8], а також аналітичні звіти міжнародних організацій OECD [9] та IMARC Group [10], акцентують увагу на ключових векторах розвитку аграрного страхування у світі. У працях А. Матеос-Ронко [7] наголошується на важливості сталого розвитку страхових систем та їх адаптації до змін клімату, що особливо актуально для країн із високим рівнем кліматичних ризиків. Дослідження О. Прокопчук та колег [8] демонструє приклади трансформації аграрного страхування в Україні у контексті європейських практик та обґрунтовує доцільність впровадження інноваційних фінансових інструментів. Звіт OECD [9] системно аналізує політику державної підтримки аграрного сектору, включаючи страхові механізми та роль державно-приватного партнерства у забезпеченні фінансової стабільності виробників. У свою чергу, дослідження IMARC Group [10] підкреслює перспективність ринку агрострахування завдяки цифровізації процесів, поширенню параметричного страхування та інтеграції сучасних технологій оцінки ризиків. Таким чином, міжнародний досвід підтверджує необхідність поєднання інноваційних підходів із державною підтримкою, що створює можливості для адаптації та вдосконалення вітчизняної моделі аграрного страхування.

Разом із тим, незважаючи на значний науковий та практичний доробок, залишається потреба у комплексному аналізі можливостей впровадження інноваційних інструментів агрострахування з урахуванням кліматичних загроз і геополітичної нестабільності. Це визначає актуальність подальших досліджень, спрямованих на інтеграцію сучасних технологій, розвиток параметричного страхування та вдосконалення механізмів державної підтримки аграрного сектору.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Мета статті полягає у дослідженні та обґрунтуванні інституційних та інноваційних механізмів розвитку аграрного страхування в Україні, визначенні їх ролі у підвищенні стійкості аграрного сектору до ризиків та формуванні ефективної системи управління сільськогосподарськими ризиками.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Розвиток системи аграрного страхування в Україні перебуває на етапі становлення та потребує комплексного вдосконалення. Сучасні умови господарювання у

сільському господарстві характеризуються високим рівнем невизначеності та ризиків, серед яких провідне місце займають кліматичні зміни, стихійні лиха, коливання цін на аграрну продукцію, а також економічна та політична нестабільність. У цих умовах аграрне страхування стає важливим інструментом забезпечення стабільності доходів виробників та підвищення їх інвестиційної привабливості.

Інституційні механізми розвитку аграрного страхування в Україні охоплюють нормативно-правове забезпечення, державне регулювання та участь професійних об'єднань страхових компаній. Проте існуюча законодавча база не забезпечує повною мірою захисту інтересів агровиробників і не стимулює належного розвитку ринку. Зокрема, відзначається фрагментарність державної підтримки, відсутність прозорих стандартів страхових продуктів та недостатній рівень державного контролю за якістю страхових послуг.

Інноваційні механізми аграрного страхування передбачають впровадження сучасних фінансових інструментів і технологій. Йдеться, насамперед, про розвиток індексного страхування, використання супутникового моніторингу та цифрових платформ для оцінки ризиків, а також інтеграцію страхових програм із державними та міжнародними фондами підтримки аграріїв. Світовий досвід демонструє ефективність застосування подібних інструментів, що сприяють зниженню адміністративних витрат і підвищують рівень довіри фермерів до страхових послуг.

Важливим чинником подальшого розвитку ринку є формування партнерських відносин між державою, страховими компаніями та агровиробниками. Лише за умови спільної участі та відповідальності можливе створення ефективної системи управління аграрними ризиками, що поєднуватиме інституційні гарантії з інноваційними підходами до організації страхових продуктів.

Таким чином, розвиток аграрного страхування в Україні потребує системних змін, спрямованих на вдосконалення законодавчої бази, впровадження інноваційних фінансових механізмів та підвищення рівня довіри агровиробників. Це дозволить забезпечити стабільність аграрного сектору, підвищити його конкурентоспроможність і створити умови для сталого розвитку в умовах сучасних викликів.

Для ефективного розвитку аграрного страхування в Україні важливим є поєднання різних інституційних механізмів, які формують правову, фінансову та організаційну основу ринку. Табл. 1 систематизує основні інституційні інструменти, що застосовуються в Україні, їх сутність, приклади реалізації та очікуваний ефект для агровиробників і страхових компаній. Представлена структура дозволяє наочно оцінити роль держави, професійних асоціацій та інформаційних платформ у підвищенні прозорості ринку та зменшенні фінансових ризиків.

Інституційні механізми розвитку аграрного страхування в Україні формують структурну основу ринку та визначають ефективність взаємодії між страховиками, державою та агровиробниками. Державне ре-

Таблиця 1. Інституційні механізми розвитку аграрного страхування в Україні

Механізм	Сутність	Приклади в Україні	Ефект/результат
Державне регулювання	Законодавче та нормативне забезпечення діяльності страхових компаній	Закон України «Про страхування», ДСТУ щодо агрострахування	Підвищення прозорості та стабільності ринку
Фіскальні стимули	Податкові пільги для страховальників і страховиків	Податкові кредити для агровиробників, що страхують врожай	Збільшення попиту на страхові продукти
Державні програми підтримки	Спільне фінансування страхових премій	Державна програма часткового відшкодування страхових премій	Зменшення фінансового ризику для фермерів
Професійні асоціації	Спільна діяльність страховиків та агровиробників	Асоціація «Українське аграрне страхування»	Координація стандартів та розвиток ринку
Інформаційна підтримка	Платформи збору та аналізу ризиків	Геоінформаційні системи, аграрні портали	Підвищення точності страхових розрахунків

Джерело: власні узагальнення та дослідження автора на основі [1—3].

гулювання забезпечує законодавчу та нормативну базу для діяльності страхових компаній, що сприяє підвищенню прозорості ринку та захисту прав учасників страхових відносин. Фіскальні стимули, зокрема податкові пільги та кредити для агровиробників, стимулюють попит на страхові продукти та підтримують фінансову стабільність фермерських господарств.

Державні програми підтримки, зокрема часткове відшкодування страхових премій, зменшують фінансові ризики для страхувальників і забезпечують ширший доступ до страхового захисту. Професійні асоціації координують діяльність учасників ринку, сприяють встановленню стандартів та розвитку страхового сектору. Нарешті, інформаційна підтримка через аграрні портали та геоінформаційні системи підвищує точність оцінки ризиків та якість страхових послуг.

Таким чином, поєднання державного регулювання, фіскальних стимулів, державних програм підтримки, професійних асоціацій та сучасних інформаційних платформ створює комплексну інституційну основу для роз-

витку аграрного страхування в Україні. Використання цих механізмів дозволяє підвищити прозорість ринку, зменшити фінансові ризики для фермерів і стимулювати активне впровадження страхових продуктів на аграрному ринку.

Інноваційні механізми аграрного страхування забезпечують адаптацію ринку до сучасних викликів, підвищують ефективність страхових продуктів та сприяють цифровій трансформації агросектору. Табл. 2 узагальнює основні інноваційні інструменти, їх сутність, приклади практичного застосування та переваги для страхувальників і страховиків, що дозволяє оцінити потенціал новітніх технологій у розвитку аграрного страхування.

Серед ключових інноваційних механізмів виділяють параметричне страхування, яке передбачає автоматичні виплати за визначеними параметрами, такими як опади, температура чи врожайність. Це підвищує прозорість процесу та забезпечує швидке відшкодування збитків. Діджиталізація та мобільні платформи спрощують оформлення страхових полісів, дозволя-

Таблиця 2. Інноваційні механізми аграрного страхування

Інновація	Опис	Приклади застосування	Переваги
Параметричне страхування	Виплата страхового відшкодування за параметрами (опади, температура, врожайність)	Страхові продукти «CropInsurance», AgriParam	Швидкі виплати, прозорість
Діджиталізація та мобільні платформи	Онлайн-поліси, електронні договори, мобільні додатки	Платформи MetLife Agri, «Мобільний страховик»	Зручність для фермерів, зменшення витрат
Big Data та AI	Аналіз даних для оцінки ризиків та прогнозування	Використання супутникових даних та дронів	Підвищення точності страхових тарифів
Інноваційні фінансові інструменти	Ризикові облігації, аграрні деривативи	Catastrophe Bonds для посівів	Диверсифікація ризиків страхових компаній
Smart-контракти на блокчейні	Автоматичне виконання умов страхування	Тестові проєкти на фермерських кооперативах	Мінімізація бюрократії та шахрайства

Джерело: власні узагальнення та дослідження автора на основі [4—5].

Таблиця 3. Порівняння міжнародного та українського досвіду

Країна / Регіон	Основні механізми	Інновації	Результат для ринку
США	Державна підтримка (FSA), приватне страхування	Параметричне страхування, AgTech	Високий рівень покриття ризиків
ЄС	Субсидії, директиви ЄС	Діджиталізація, моделі прогнозування	Стабільний та регульований ринок
Індія	Державні програми страхування фермерів (PMFBY)	Мобільні платформи, Big Data	Масовий доступ для дрібних фермерів
Україна	Часткове відшкодування, податкові стимули	Пілотні проєкти параметричного страхування, діджиталізація	Ринок на стадії формування, низька частка застрахованих

Джерело: власні узагальнення та дослідження автора на основі [6; 7—10].

ють укласти договори онлайн і знижують адміністративні витрати.

Big Data та штучний інтелект використовуються для точнішої оцінки ризиків і прогнозування врожайності, що підвищує точність страхових тарифів. Інноваційні фінансові інструменти, такі як ризикові облигації та аграрні деривативи, дозволяють диверсифікувати ризики страхових компаній. Нарешті, smart-контракти на блокчейні забезпечують автоматичне виконання умов страхування, що мінімізує бюрократію та ризики шахрайства.

Використання інноваційних механізмів сприяє підвищенню ефективності аграрного страхування, зменшенню витрат, прискоренню страхових виплат та покращенню управління ризиками. Поєднання цифрових технологій, аналітики великих даних та фінансових інструментів створює умови для стабільного розвитку ринку та підвищення довіри агровиробників до страхових продуктів.

Порівняння міжнародного та українського досвіду у сфері аграрного страхування дозволяє виявити ефективні інституційні та інноваційні практики, а також оцінити рівень розвитку ринку в Україні. Табл. 3 узагальнює основні механізми підтримки аграрного страхування, застосування інноваційних інструментів та результати для ринку у різних країнах і регіонах, що надає можливість визначити прогалини та перспективи розвитку вітчизняного ринку.

У США аграрне страхування поєднує державну підтримку (FSA) та приватні страхові продукти, а параметричне страхування та AgTech забезпечують високий рівень покриття ризиків. У країнах ЄС значну роль відіграють субсидії та директиви ЄС, а інноваційні технології, такі як діджиталізація та прогностичні моделі, підтримують стабільний і регульований ринок.

В Індії державні програми страхування фермерів (PMFBY) у поєднанні з мобільними платформами та Big Data забезпечують масовий доступ до страхових продуктів для дрібних господарств. В Україні застосовуються часткове відшкодування страхових премій та податкові стимули, а пілотні проєкти параметричного страхування та цифрові платформи тільки починають впроваджуватися, що обмежує охоплення ринку та знижує частку застрахованих агровиробників.

Таблиця 4. Порівняння показників аграрного страхування в Україні та ЄС, (2020—2024 рр.)

Показник	Україна	ЄС (середнє)
Застраховано площ (%)	2–5	20–30
Страхові премії на 1 га (грн)	1 000–1 200	2 500–3 000
Частка державної підтримки (%)	-	20–30
Доступ до цифрових платформ (%)	10–15	60–70

Джерело: власні узагальнення та дослідження автора на основі [7—10].

Отже, порівняння показує, що розвиток аграрного страхування значною мірою залежить від поєднання державної підтримки та інноваційних технологій. Україна має значний потенціал для розвитку ринку через впровадження цифрових рішень і розширення державних програм, але нині ринок перебуває на стадії формування, і частка застрахованих господарств залишається низькою. Адаптація міжнародного досвіду може сприяти прискоренню розвитку та підвищенню ефективності аграрного страхування в Україні.

Табл. 4 демонструє порівняння ключових показників аграрного страхування в Україні та країнах ЄС за період 2020—2024 рр. Метою такого порівняння є оцінка рівня страхового покриття, частки державної підтримки та доступу до сучасних цифрових платформ. Це дозволяє визначити відставання українського ринку від європейського та оцінити потенціал для його розвитку.

У країнах ЄС за 2020—2024 рр. частка застрахованих площ коливалася на рівні 20—30%, при цьому страхові премії на гектар сільськогосподарських земель були значно вищими, ніж в Україні (2 500—3 000 грн проти 1 000—1 200 грн). Державна підтримка у ЄС складала 20—30% від загальної вартості премій, тоді як в Україні наразі така практика не застосовується. Доступ до цифрових платформ у ЄС досягав 60—70%, тоді як в Україні він залишався обмеженим (10—15%).

Порівняння показує, що український ринок аграрного страхування значною мірою залежить від державної підтримки та має обмежений доступ до цифрових інструментів. Для підвищення ефективності та конкурентоспроможності ринку необхідно розширювати страхове покриття, впроваджувати інноваційні технології та поступово зменшувати залежність від субсидій. Досвід

країн ЄС може слугувати орієнтиром для стратегічного розвитку вітчизняного аграрного страхування.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Проведене дослідження дозволяє зробити висновок, що система аграрного страхування в Україні перебуває на стадії становлення та потребує суттєвої модернізації як на інституційному, так і на інноваційному рівнях. Порівняльний аналіз засвідчив значне відставання від європейських стандартів: частка застрахованих площ в Україні становить лише 2—5%, що у 4—6 разів нижче від показників країн ЄС (20—30%); рівень страхових премій на 1 га залишається вдвічі нижчим (1000—1200 грн проти 2500—3000 грн у ЄС), а доступ до цифрових платформ сягає лише 10—15% проти 60—70% у європейських країнах.

Інституційні механізми, такі як нормативно-правове забезпечення, державні програми часткового відшкодування страхових премій та податкові стимули, формують базову основу розвитку, проте їх ефективність залишається обмеженою через фрагментарність регулювання та низький рівень довіри агровиробників. Інноваційні інструменти — параметричне страхування, цифрові платформи, використання супутникового моніторингу, Big Data, штучного інтелекту та блокчейн-технологій — мають значний потенціал для прискорення виплат, зменшення транзакційних витрат і підвищення точності оцінки ризиків.

Отримані результати дають підстави стверджувати, що подальший розвиток аграрного страхування в Україні має ґрунтуватися на інтеграції інституційних гарантій із сучасними інноваційними технологіями та розширенні цифровізації. Це дозволить підвищити рівень страхового покриття до європейських показників, зміцнити фінансову стійкість аграрного сектору та створити передумови для його сталого розвитку в умовах глобальної економічної та кліматичної нестабільності.

Література:

- Віленчук О. М., Савицька А. С. Сучасні тренди розвитку загальноєвропейського ринку аграрного страхування: можливості та перспективи для України. *Бізнес Інформ*. 2024. №4. С. 253—259. DOI: 10.32983/2222-4459-2024-4-253-259.
- Ігнатенко В. В. Development of agricultural insurance in the system of state support of the agricultural market. *Global Prosperity*. 2022. Vol. 2. №4. С. 49—57. DOI: 10.5281/zenodo.7560677.
- Клеріні Г. В., та ін. Агостраховання в умовах воєнного стану: проблеми та перспективи. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2022. Вип. 43. С. 100—106. URL: journal-app-uzhnu.edu.ua.
- Марценюк-Розарьонова О. В. Особливості страхування в аграрному секторі. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2018. № 4. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=121>
- Чвертко Л. В. Страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою в Україні: мо-

дель розвитку. *Економіка і організація управління*. 2019. № 1 (33). С. 84—91.

6. Яцук О. О. Ринок агостраховання в Україні: стан та перспективи розвитку. *Економіка і суспільство*. 2017. №7. С. 145—150.

7. Mateos-Ronco, A. Sustainability of Agricultural Insurance Systems. In: *Agricultural Risk Management and Climate Change*. Springer, 2025. P. 123—145. DOI: 10.1007/978-3-031-72186-1_9.

8. Prokopchuk, O., Nepochatenko, O., Malyovanyi, M., Sokoliuk, S., Rolinskyi, O., Ponomarenko, O. Development of Agricultural Insurance in Ukraine. *Insurance Markets and Companies*. 2024. Vol. 15, Issue 2. P. 106—121. DOI: 10.21511/ins.15(2).2024.10.

9. OECD. *Agricultural Policy Monitoring and Evaluation 2024*. Paris: OECD Publishing, 2024. URL: oecd.org.

10. IMARC Group. *Crop Insurance Market Size, Trends and Analysis*, 2033. Mumbai: IMARC, 2024. URL: imarcgroup.com.

References:

- Vilenchuk, O.M. and Savitska, A.S. (2024), "Modern trends in the development of the pan-european agrarian insurance market: opportunities and prospects for Ukraine", *Business Information*, vol. 4, pp. 253—259, DOI: 10.32983/2222-4459-2024-4-253-259.
 - Ihnatenko, V.V. (2022), "Development of agricultural insurance in the system of state support of the agricultural market", *Global Prosperity*, vol. 2, no. 4, pp. 49—57. DOI: 10.5281/zenodo.7560677.
 - Klierini, H.V. (2022), "Agricultural insurance under martial law: problems and prospects", *Naukovyj visnyk Uzhhorods'koho natsional'noho universytetu. Seriya: Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo*, vol. 43, pp. 100—106.
 - Martsenyuk-Rozaronova, O.V. Chornopischuk, O.M. and Yakubovska, Y.R. (2018), "Features of insurance in the agricultural sector", *Derzhavne upravlinnya: udoskonalennya ta rozvytok*, vol. 4, available at: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1215> (Accessed 10 Sep 2025).
 - Chvertko, L.V. (2019), "Insurance of agricultural products with state support in Ukraine: a development model", *Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia*, vol. 1(33), pp. 84—91.
 - Yatsukh, O.O. (2016), "Agricultural insurance market in Ukraine: status and prospects", *Ekonomika i suspil'stvo*, vol. 7, pp. 866—872.
 - Mateos-Ronco, A. (2025), Sustainability of Agricultural Insurance Systems. In: *Agricultural Risk Management and Climate Change*, Springer, pp. 123—145. DOI: 10.1007/978-3-031-72186-1_9.
 - Prokopchuk, O., Nepochatenko, O., Malyovanyi, M., Sokoliuk, S., Rolinskyi, O. and Ponomarenko, O. (2024), "Development of Agricultural Insurance in Ukraine", *Insurance Markets and Companies*, vol. 15, Issue 2, pp. 106—121. DOI: 10.21511/ins.15(2).2024.10.
 - OECD (2024), *Agricultural Policy Monitoring and Evaluation 2024*, OECD Publishing, Paris.
 - IMARC Group (2024), *Crop Insurance Market Size, Trends and Analysis*, 2033, IMARC, Mumbai.
- Стаття надійшла до редакції 24.09.2025 р.*